

ÎNCHEIERE

8 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Aliona Miron
Nicolae Craiu

examinând cererea de recuzare a judecătorilor Curții Supreme de Justiție, Svetlana Filincova, Maria Ghervas, Mariana Pitic, Victor Burduh și Dumitru Mardari, depusă de compania nerezidentă LTD „Premium Invest”, în cauza civilă nr. 2rac-7/22 (2-14139925-01-2rac-08042022), intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Banca Comercială „Victoriabank” Societate pe Acțiuni împotriva Societății pe Acțiuni „Asito Direct”, intervenienți accesorii Întreprinderea Mixtă „Focus-Sat” Societate cu Răspundere Limitată (în proces de insolabilitate), Comisia Națională a Pieței Financiare, cu privire la încasarea despăgubirilor de asigurare, a penalității și compensarea cheltuielilor de judecată, acțiunea reconvențională înaintată de Societatea pe Acțiuni „Asito Direct” împotriva Băncii Comerciale „Victoriabank” Societate pe Acțiuni și Întreprinderii Mixte „Focus-Sat” Societate cu Răspundere Limitată (în proces de insolabilitate) cu privire la constatarea nulității contractelor de asigurare facultativă de riscuri financiare, repunerea părților pe poziții inițiale și compensarea cheltuielilor de judecată și cererea depusă de către intervenientul principal compania nerezidentă LTD „Premium Invest” împotriva Societății pe Acțiuni „Asito Direct”, Băncii Comerciale „Victoriabank” Societate pe Acțiuni și Întreprinderii Mixte „Focus-Sat” Societate cu Răspundere Limitată (în proces de insolabilitate) cu privire la constatarea nulității contractelor de asigurare facultativă de garanții financiare, repunerea părților pe poziții inițiale și compensarea cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă :

La 5 iunie 2014 BC „Victoriabank” SA a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva CIA „Asito Direct”, ÎM „Focus-Sat” SRL (în proces de insolabilitate), cu privire la încasarea despăgubirilor de asigurare, a penalității și compensarea cheltuielilor de judecată.

La 5 august 2016, BC „Victoriabank” SA a depus cerere de concretizare a acțiunii, indicând în calitate de pârât SA „Asito Direct” și intervenient accesoriu ÎM „Focus-Sat” SRL (în proces de insolvență).

La 25 iunie 2020, SA „Asito Direct” a depus acțiune reconvențională împotriva BC „Victoriabank” SA și ÎM „Focus-Sat” SRL (în proces de insolvență) cu privire la constatarea nulității contractelor de asigurare facultativă de riscuri financiare, repunerea părților pe poziții inițiale și compensarea cheltuielilor de judecată.

La 20 noiembrie 2020 compania nerezidentă LTD, „Premium Invest” a depus cerere de intervenire în proces în calitate de intervenient principal.

Prin hotărârea din 21 iunie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de BC „Victoriabank” SA împotriva SA „Asito Direct”, intervenienți accesorii ÎM „Focus-Sat” SRL în proces de insolvență, Comisia Națională a Pieței Financiare, cu privire la încasarea despăgubirilor de asigurare, a penalității și compensarea cheltuielilor de judecată. S-a admis acțiunea reconvențională depusă de SA „Asito Direct” împotriva BC „Victoriabank” SA și ÎM „Focus-Sat” SRL în proces de insolvență cu privire la constatarea nulității contractelor de asigurare facultativă de riscuri financiare, repunerea părților pe poziții inițiale și compensarea cheltuielilor de judecată. S-a admis cererea depusă de către intervenientul principal LTD „Premium Invest” împotriva SA „Asito Direct”, BC „Victoriabank” SA și ÎM „Focus-Sat” SRL în proces de insolvență cu privire la constatarea nulității contractelor de asigurare facultativă de garanții financiare, repunerea părților în poziție inițială și compensarea cheltuielilor de judecată. S-a constatat nulitatea Contractului de asigurare facultativă de garanții financiare nr. 5/20 din 11 noiembrie 2010, încheiat între SA „Asito Direct” și BC „Victoriabank” SA, ÎM Focus-Sat” SRL, a Acordului suplimentar din 15 noiembrie 2010 la contractul de asigurare facultativă de garanții financiare nr. 5/20 din 11 noiembrie 2010, încheiat între SA „Asito Direct” și BC „Victoriabank” SA, ÎM „Focus-Sat” SRL și a poliței de asigurare nr. 5/20-2012, cu repunerea părților în situația inițială. S-a constatat nulitatea Contractului de asigurare facultativă de riscuri financiare nr. 001 276 din 15 mai 2011, încheiat între SA „Asito Direct” și BC „Victoriabank” SA, ÎM „Focus-Sat” SRL și a polițelor de asigurare nr. 001276 la contractul de asigurare facultativă de garanții financiare nr. 001 276, cu repunerea părților în situația inițială. S-a încasat în mod solidar de la BC „Victoriabank” SA și ÎM „Focus-Sat” SRL în proces de insolvență în beneficiul SA „Asito Direct” taxa de stat achitată la depunerea acțiunii reconvenționale în sumă de 7 145 de lei. S-a încasat în mod solidar din contul SA „Asito Direct”, BC „Victoriabank” SA și ÎM „Focus-Sat” SRL în proces de insolvență în beneficiul LTD „Premium Invest” cheltuielile de judecată în mărime de 7 450 de lei. S-au anulat măsurile de asigurare aplicate prin încheierea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău nr.2c-82/16 din 3 octombrie 2016. BC „Victoriabank” SA, a declarat împotriva hotărârii din 21 iunie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea integrală a ei, cu pronunțarea unei decizii prin care să fie admisă acțiunea inițială formulată de BC „Victoriabank” SA, respinsă acțiunea reconvențională formulată de SA „Asito Direct” și acțiunea înaintată de intervenientul principal LTD „Premium Invest”, cu încasarea din contul intimațiilor a cheltuielilor de judecată suportate în prima instanță și instanța de apel.

Prin decizia din 17 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de BC „Victoriabank” SA și s-a menținut hotărârea din 21 iunie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

La 14 ianuarie 2022, BC „Victoriabank” SA a declarat recurs împotriva deciziei din 17 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Prin încheierea din 25 mai 2022 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de BC „Victoriabank” SA, a fost considerat admisibil.

Ședința privind examinarea recursului a fost stabilită pentru data de 8 iunie 2022, în componența completului de judecată compus din judecătorii: Svetlana Filincova, Maria Ghervas, Mariana Pitic, Victor Burduh și Dumitru Mardari.

La 7 iunie 2022, reprezentantul intervenientului principal LTD „Premium Invest”, avocatul Roman Vladimir, a depus cerere de recuzare a judecătorilor Svetlana Filincova, Maria Ghervas, Mariana Pitic, Victor Burduh și Dumitru Mardari.

În motivarea cererii de recuzare, reprezentantul intervenientului principal LTD „Premium Invest” a invocat că judecătorii recuzați au participat la judecarea dosarului civil nr. 2rac-284/21.

În acest context, a susținut că LTD „Premium Invest” a monitorizat examinarea dosarului civil nr. 2rac-284/21, la cererea de recurs formulată de BC „Moldova-Agroindbank” SA împotriva SA „Asito Direct” și alții, examinat de același complet de judecată cu participarea aceluiași judecători. Unde completul a comis mai multe încălcări de procedură, care s-au soldat cu încălcări grave a drepturilor și libertăților intimatului SA „Asito Direct” și anume dreptul la un proces echitabil și dreptul la apărare, lipsind în mod arbitrar intimatul de aceste drepturi.

Consideră că încălcările admise de către completul menționat, a dus la imposibilitatea faptică a SA „Asito Direct” de a se bucura de drepturile sale procesuale, de a se apăra și a prezenta poziția procesuală în fața instanței de judecată.

Completul a optat pentru încălcarea drepturilor participanților la proces și pentru audierea pozițiilor participanților în prezența doar a reprezentanților recurentului, cu toate că anterior completul a ajuns la concluzia că este necesară audierea participanților pe marginea litigiului dat.

Mai mult, în cadrul examinării dosarului civil nr. 2rac-284/21, completul nu a ținut cont de constatările efectuate de către colegiu în decizia 2rac-68/20 din 24 iunie 2020.

A menționat că toate aceste acțiuni au provocat ca LTD „Premium Invest” să concluzioneze că judecătorii menționați acționează părtinitor contra SA „Asito Direct”, iar la caz și contra LTD „Premium Invest”.

Astfel, a invocat că LTD „Premium Invest” nu are încredere în completul compus din magistrații Svetlana Filincova, Maria Ghervas, Mariana Pitic, Victor Burduh și Dumitru Mardari pentru că ultimii au participat la judecarea dosarului civil nr. 2rac-284/21, în care au fost admise mai multe încălcări de procedură și încălcări a drepturilor și libertăților părților în proces.

Examinând argumentele expuse în cererea de recuzare depusă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că aceasta este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 50 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecătorul care judecă cauza urmează a fi recuzat dacă: a) la judecarea anterioară a cauzei a participat în calitate de martor, expert, specialist, interpret, reprezentant, grefier, executor

judecătoresc, arbitru sau mediator; b) se află în raporturi de rudenie până la al patrulea grad inclusiv sau de afinitate până la al treilea grad inclusiv cu vreuna dintre părți, cu alți participanți la proces sau cu reprezentanții acestora; b¹) o rudă a sa până la al patrulea grad inclusiv sau un afîn până la al treilea grad inclusiv a participat, ca judecător, la judecarea aceleiași cauze; b²) este rudă până la al patrulea grad inclusiv sau afîn până la al treilea grad inclusiv cu un alt membru al completului de judecată; c) este reprezentantul legal al uneia dintre părți; d) și-a expus opinia asupra cauzei care se judecă; e) are un interes personal, direct sau indirect, în soluționarea cauzei ori există alte împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea lui.

Conform art. 52 alin. (5) din Codul de procedură civilă, nu se admite recuzarea judecătorului din suspiciune în imparțialitatea lui dacă nu sunt cunoscute temeiurile de drept și de fapt pentru înaintarea recuzării.

Raportând prevederile legale enunțate la circumstanțele cauzei, Colegiul conchide că cererea de recuzare urmează a fi respinsă, deoarece motivele invocate în aceasta nu se încadrează în prevederile art. 50 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Argumentele invocate de reprezentantul LTD „Premium Invest” în susținerea cererii de recuzare nu indică la existența unor prejudecăți sau idei preconcepute a magistraților recuzați, susceptibile de a afecta imparțialitatea subiectivă a acestora, în sensul definit de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

În acest context, jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului statuează că în fiecare caz concret va trebui de stabilit dacă, în afara conduitei personale a judecătorului, există fapte dovedite de natură a ridica îndoielii în ceea ce privește imparțialitatea acestuia (Wettstein c. Elveției, hotărârea din 21 decembrie 2000, definitivă din 21 martie 2001).

Art. 2 din „Principiile de bază ale independenței sistemului judiciar” redactate de Națiunile Unite în 1985 stipulează că „sistemul juridic va decide în problemele care îi sunt înaintate imparțial, pe baza faptelor și în conformitate cu legea, fără vreo restricție, influență incorectă, sugestie, presiune, amenințări sau interferență, directă sau indirectă, din orice parte sau pentru orice motiv”. Conform art. 8, judecătorii „se vor comporta întotdeauna de așa măsură încât să păstreze prestația postului lor și imparțialitatea și independența sistemului juridic”.

Existența imparțialității, în sensul conferit de art. 6 parag.1, se determină prin aplicarea unui test subiectiv, constatând în examinarea convingerilor personale ale unui judecător anume într-o cauză dată și, în același timp, pe baza unui test obiectiv al cărui scop este de a stabili dacă judecătorul a oferit garanții suficiente pentru a elimina orice dubiu legitim în cauză respectivă.

În Recomandarea nr.R(94)12 privind independența, eficiența și rolul judecătorilor (Principiul I.2.d), Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei a stabilit că judecătorii trebuie să aibă libertate neîngrădită pentru a lua hotărârile imparțial, în conformitate cu conștiința lor și cu interpretarea pe care o dau faptelor, respectând regulile relevante stabilite de lege.

Potrivit criteriilor enunțate de apreciere a imparțialității obiective a judecătorilor recuzați, Colegiul conchide că nu există circumstanțe care ar pune la îndoială rezonabilă imparțialitatea magistraților Svetlana Filincova, Maria Ghervas, Mariana Pitic, Victor Burduh și Dumitru Mardari la examinarea recursului declarat de BC „Victoriabank” SA împotriva deciziei din 17 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Din considerentele expuse și având în vedere faptul că cererea de recuzare înaintată de reprezentantul intervenientului principal LTD „Premium Invest”, avocatul Roman Vladimir, este neîntemeiată, Colegiul ajunge la concluzia de a o respinge.

În conformitate cu art. 50-53, art. 269-270 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se respinge ca neîntemeiată cererea de recuzare a judecătorilor Curții Supreme de Justiție, Svetlana Filincova, Maria Ghervas, Mariana Pitic, Victor Burduh și Dumitru Mardari, depusă de reprezentantul LTD „Premium Invest”, avocatul Roman Vladimir, în cauza civilă nr. 2rac-70/22 (2-14139925-01-2rac-08042022), intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Banca Comercială „Victoriabank” Societate pe Acțiuni împotriva Societății pe Acțiuni „Asito Direct”, intervenienți accesorii Întreprinderea Mixtă „Focus-Sat” Societate cu Răspundere Limitată (în proces de insolabilitate), Comisia Națională a Pieței Financiare, cu privire la încasarea despăgubirilor de asigurare, a penalității și compensarea cheltuielilor de judecată, acțiunea reconvențională înaintată de Societatea pe Acțiuni „Asito Direct” împotriva Băncii Comerciale „Victoriabank” Societate pe Acțiuni și Întreprinderii Mixte „Focus-Sat” Societate cu Răspundere Limitată (în proces de insolabilitate) cu privire la constatarea nulității contractelor de asigurare facultativă de riscuri financiare, repunerea părților pe poziții inițiale și compensarea cheltuielilor de judecată și cererea depusă de către intervenientul principal compania nerezidentă LTD „Premium Invest” împotriva Societății pe Acțiuni „Asito Direct”, Băncii Comerciale „Victoriabank” Societate pe Acțiuni și Întreprinderii Mixte „Focus-Sat” Societate cu Răspundere Limitată (în proces de insolabilitate) cu privire la constatarea nulității contractelor de asigurare facultativă de garanții financiare, repunerea părților pe poziții inițiale și compensarea cheltuielilor de judecată.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,

judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Ala Cobăneanu

Nina Vascan

Aliona Miron

Nicolae Craiu